

Vuoden Palomies valittiin nyt ensimmäisen kerran

Paloalalle on ensimmäistä kertaa valittu vuoden merkkihenkilö. Valinta päättyi tänä vuonna Tampereen palolaitoksen palveluksessa olevaan palomies Jouni Kailajärveen. Kailajärvi sai vastaanottaa nimityksensä Helsingissä ylipormestari Raimo Ilaskiveltä helmi-kuun 21. päivänä.

Entinen menestyksekkäs aktiiviurheilija ja nykyinen palomies Jouni Kailajärvi pelasti viime vuoden tammi-kuun 5. päivänä Tampereen ratapihalla sattuneessa onnettomuudessa nuoren varusmiehen hengen (Pt 1982:8).

Tilaisuudessa juhlapuheen pitänyt Valkeakosken palopäällikkö *Uolevi Jokinen* totesi, ettei Vuoden Palomiestä valinneen toimikunnan tehtävä ollut helppo. — Oli luotava perusta uudelle, mutta vuosittain jatkuvalla palo- ja pelastusalan arvostusta kohottavalle kunniansoitukselle.

Valintaperusteet olivat Jokisen mukaan seuraavanlaiset: erityistä tunnustusta ansaitsevan pelastustehtävän suoritus, muu esimerkillinen työ ja toiminta pelastusalan ja sillä työskentelevien arvostuksen lisäämiseksi, huomattavaa urheutta tai uhrautuvaa palomieshenkeä osoittava teko tai pitkäaikainen arvokas ja esimerkillinen työ palo- ja pelastusalalla.

— Minulla Vuoden Palomies-toimikunnan puheenjohtajana ja koko toimikunnalla on se vakaa tietoon pohjaava käsitys, että ylipormestari Raimo Ilaskiven julkistamalla Vuoden Palomieheksi valitulla on runsaasti niitä ansioita, jotka edellä lueteltiin valintaperusteina, jatkoi palopäällikkö Uolevi Jokinen.

Vuoden Palomiehen on valinnut toimikunta, johon kuuluvat edustajina Suomen Palontorjuntaliitosta palopäällikkö Uolevi Jokinen Valkeakoskelta ja järjestöpäällikkö *Pekka Saunamäki*

Tamperelainen palomies Jouni Kailajärvi sai vastaanottaa Vuoden Palomies -tittelinsä Helsingin kaupungin ylipormestari Raimo Ilaskiveltä.

Helsingistä, Suomen Palopäällystöliitosta pelastustarkastaja *Heikki Paajanen* Uudenmaan lääninhallituksesta ja apulaispalopäällikkö *Pentti S. Turjas* Turusta sekä Kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitosta ylipalomiehet *Simo Koskinen* Tampereelta ja *Matti Lavinto* Helsingistä. Tämä toimikunta valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Aloite Vuoden Palomiehen valinnasta on lähtöisin Tulitaistelija-lehden kirjoituksesta vuoden 1980 loppupuolella. Tähän samaiseen ajatukseen kiinnitti myönteistä huomiota myös ylipormes-

tari Raimo Ilaskivi Suomen Palontorjuntaliitolle osoittamassaan kirjeessä.

Vuoden 1982 Palomieheksi valittu Jouni Kailajärvi on saanut ansiokkaasta toiminnastaan Tampereen ratapihalla tunnustusta jo aiemminkin. Tampereen palolaitoksen uuden lisärakennuksen vihkiäisissä viime lokakuun 1. päivänä vastaanottivat palomiehet Jouni Kailajärvi ja Antero Perkiö Suomen Palopäällystöliiton myöntämän ansioristin solkien kera tunnustuksena erinomaisesta toiminnasta ihmishengen pelastamiseksi.

Palomies Jouni Kailajärvi: — Esimerkkinä pitää olla

Teksti ja kuvat: Juha Heikkinen

● Palo- ja pelastusalan uuden merkkihenkilön — Vuoden Palomiehen — titteli annettiin tänä vuonna ensimmäisen kerran. Tittelinhaltijaksi nimettiin tamperelainen palomies Jouni Kailajärvi, 44.

● Jouni Kailajärven valintaa puolsi mm. hänen Tampereen ratapihalla viime vuoden tammikuun alussa osoittamansa urheus. Yhdessä palomies Antero Perkiön kanssa hän pelasti sähköradan virtajohtimesta sähköiskun saaneen nuoren varusmiehen hengen (Pt 1982:8).

● Vuoden 1982 Palomies suhtautuu titteliinsä rauhallisesti. — Työni jatkuu samanlaisena kuin ennenkin, siinä suhteessa ei tule muutoksia. Mutta esimerkkinä pitää olla ja mahdollisiin virheisiin varmasti reagoidaan nyt herkemmin.

Jouni Kailajärvi toteaa, ettei Vuoden Palomiehen valinnalla yleensä varmaankaan ole vastustajia. — Nuorempiin palomiehiin saattaa vuosittainen valinta varmasti vaikuttaa positiivisesti eli se lisää yrittämisen halua tositalanteessa. Tässä työssähän joutuu joskus ottamaan riskejä, muttei niitä pitäisi ottaa henkensä kaupalla.

Haaveet todeksi

Palomiehen vaativa ura on ollut Jouni Kailajärvellä tähtäimessä jo pikkupojasta lähtien. Joskus 1960-luvulla Jouni kävikin pyrkimässä töihin Tampereen palolaitokselle, mutta vielä silloin häntä ei kelpuutettu.

Vuonna 1971 hän kokeili uudemman kerran ja Tampereen silloinen palopäällikkö Einar V. Nurmi tuumasi vain, että ”No, koetetaan olisiko palomieheks”. — Ammatin suhteen ei ole tullut

pettymyksiä. Tämä työ sopii luonteelle ni enkä ole huomannut olevani ammatin epäsopiva, Kailajärvi tuumaa.

Nimityksen vakinaiseksi palomieheksi Jouni Kailajärvi sai melko pian eli vuosien 1971—72 vaihteessa. Kailajärvi toimii nykyisin Tampereen palolaitoksella mm. pelastussukeltajana. Hän myös vastaa vaativista huoltotehtävistä eli hengityssuojainten sekä vesisukellus-, letku- ja vesihuoltovälineiden kunnossapidosta.

Pelastussukellustyötä Jouni Kailajärvi tekee jatkuvasti ja sanoo, ettei ikä vielä tee häntä työlle. — Erikoistehtävät aina perehdyttävät asioihin ja sitä kautta huolellisemmaksi. Samalla tuntee vastuuta työstään, koska välineiden on toimittava tosipaikan tullen.

Palkassa korjaamisen varaa

Jouni Kailajärven mielestä on väärin katsoa palomiehen palkkaa pelkästään vuosiansioihin tuijottaen. — Vuoden mittaan tulee pyhäkorvauksista iso summa. Peruspalkkauksessa olisikin kyllä korjaamisen varaa samoin kuin esimerkiksi sairaanhoitajilla ja poliiseilla.

Palokuntien kalusto on Kailajärven mielestä muuttunut hyväksi vuosien saatossa. Itse hän pitää ehken suurimpana parannuksena palomiesten suoja-haalareita. Myöskin erilaisten myrkyonnettomuuksien varalta on jo olemassa hyviä ja käyttökelpoisia varusteita.

Myös koulutuspuoli on kääntymässä parempaan suuntaan. — Reilut kymmenen vuotta sitten kiivettiin tikkaita ja harjoiteltiin. Nyt ovat harjoitukset ja oppitunnit muuttuneet johdonmukaisemmiksi ja käytännön harjoituksissa haetaan todentuntuisia tilanteita, Jouni Kailajärvi sanoo.

Palomiehen ammattiin liittyvistä uusista asioista — kuten esimerkiksi erilaisista myrkyistä — pyritään tiedottamaan. Jouni Kailajärvi kuitenkin muistuttaa, ettei koskaan myrkyhälytyksen sattuessa saisi hätiköidä, vaan pitäisi kerrata turvatoimet ja harkita mitä tehdä. Myrkytiedotuksen lisäämistä palolaitoksilla Jouni Kailajärvi ei suinkaan pitäisi pahana asiana.

— Esimerkiksi Tampereen ratapiha on paha paikka, jos siellä sattuu vaikka-

— Vuoden Palomiehen titteli saattaa hyvinkin lisätä etenkin nuorempien palomiesten yrittämisen halua tositalanteessa, uskoo Jouni Kailajärvi.

pa kloorivuoto. Silloin on tehtävä todella nopeita ratkaisuja, painottaa Kailajärvi.

Jouni Kailajärvi tietää mistä puhuu, sillä hän on itse joutunut selvittämään Tampereella sattuneita ammoniakki- vuotoja ja ratapihallakin on sattunut junakuljetusten yhteydessä muutamia pikku haavereita.

Tampereen palolaitoksella ei ole myrkyönnettömyksien varalta mitään erikoismiehistöä tai -ryhmää, mutta yleensä onnettomuuspaikalle menevät sukeltajat tai savusukeltajat.

Hyviä puolia riittää

Jouni Kailajärven mielestä palomiehen ammatissa on kosolti hyviä puolia: — Työ ei ole yksitoikkoista, vaan enemmänkin mielikuvitusrikasta. Tiukassa paikassa täytyy itse tehdä päätökset ja toimia nopeasti ja kitkatta. Esimiehiltä ei voi jatkuvasti kysellä ohjeita, mutta kyllä johtoa silti tarvitaan kokonaistilanteen hahmottamisessa.

Jouni Kailajärvi kehaisee samalla Tampereen palolaitoksen porukkaa, jossa hänen mielestään on hyvä henki ja hurtti huumori.

Ammatin varjopuolina hän pitää pyhätöitä ja esimerkiksi Tampereella työaikajärjestelyitä. — Ennen tehtiin töitä vuorokausi ja sen jälkeen oli kaksi vapaata. Nyt on työ kaksivuorotyötä, 42 tuntia viikossa ja esimerkiksi työmatkat ovat lisääntyneet. Itse olisin ollut vanhan systeemin kannalta, mutta enemmistö halusi tätä uutta järjestelmää.

Puhuttaessa palo- ja pelastusalan puutteista Jouni Kailajärvi toivoisi yhteydenpidon eri ryhmien välillä tehostuvan suuronnettomuuksia selvitellessä.

— Esimerkiksi suuressa tehdaspaikossa sammutusporukka leviää laajalle alalle ja yhteyksien pitäisi pelata, jotta sammutustyö osuisi nappiin. Jos yhteydet eivät toimi kunnolla, saattaa toinen porukka haitata omalla työllään toisen porukan työtä, arvioi Kailajärvi.

Urheilu ei ole jäänyt sivuun

Jouni Kailajärvi on entinen menestyksenkäs aktiivurheilija ja ansiolistaan kuuluu esimerkiksi vuoden 1960 Roo-

man olympialaisten painonnoston sarjan 82,5 kiloa neljäs sija. Lisäksi on saavutuksena Wienin MM-kisojen neljäs sija ja EM-kilpailujen pronssimitali. Suomen mestaruuksia löytyy useampiakin.

— Teknillisesti en ollut koskaan aivan huippuluokkaa. Tekniikkaa hiomalla olisin pärjännyt varmasti paremminkin, Jouni muistelee.

Urheilupuoli ei suinkaan ole jäänyt syrjään, vaan Jouni Kailajärvi urheilee vieläkin palomiesten urheilutapahtumissa painon- ja voimannostossa. Kuntoa hän pitää myös säännöllisesti yllä, sillä jo yksin ammattikin vaatii sitä.

— Aktiivurheilusta on kyllä ollut minulle hyötyä palomiehen uralla. Kiireissä paikoissa on hyvä fyysinen kunto ollut avuksi, mutta kyllä kuntourheilijakin tulee palokunnassa myönteisesti esiin yhtä hyvin kuin aktiivurheilijakin.

SM-tasolla — vaikkakaan ei enää painonnostossa — Jouni Kailajärvi kilpailee yhä edelleenkin. Hän on jo vajaan kymmenen vuotta harrastanut aktiivisesti biljardia ja esimerkiksi Porvoossa viimeksi pidetyissä SM-kilpailuissa Jouni Kailajärvi sijoittui henkilökohtaisessa sarjassa yhdeksännelle tilalle.

Jouni Kailajärvi sanoo, että oma henki oli kyllä mielessä yli vuosi sitten Tampereen ratapihalla sattuneessa onnettomuudessa ja sen selvittelystä. Mutta kun vaunun katolla maanneen, pahoin palaneen nuoren varusmiehen jalka likahti, oli itsestään selvää, että hänet pelastetaan niin pian kuin mahdollista vaunun katolle kiipeämällä.